

L'ORQUESTRINA TERPSÍCOR JAZZ

Ramon Batllés i Santasmasas

Amb aquest petit article Ramon Batllés recorda una orquestra que és el testimoni de tot un període de la nostra història i dels anhels de la joventut tonenca dels anys trenta. La Terpsícor Jazz va néixer en plena Segona República, el 1934. I va aconseguir sobreviure al daltabaix de la Guerra Civil. A mitjan dels anys quaranta alguns dels seus components van fundar la cobla Montseny, l'única que hi ha hagut a Tona.

L'orquestrina tonenca va néixer el 1934 de la reunió d'uns bons amics i aficionats a la música, encapçalats per en Josep Cruells -que poc després serà un dels fundadors de l'Aplec de la Rosa. Alguns ja sabien solfeig i tocaven algun instrument i altres no en sabien gaire i en Cruells els va fer classes de solfeig. Però per fer el conjunt que volien els faltaven alguns instruments i no tenien prou diners per comprar-los. Així ho explicava en Jaume Roquet, un dels principals artífexs del grup. I per aquest motiu varen anar a trobar el senyor Camilo Postius -propietari del mas Vilageriu i del mas Ricart de Malla-, que els va deixar els diners que necessitaven per comprar tot el que feia falta, amb l'acord que els hi tornarien una part cada mes o quan poguessin. Dit i fet.

En la cavalcada de Reis del 5 de gener de 1935 es va estrenar l'orquestrina tonenca, que va tocar la primera sessió de ball pel Carnestoltes del mateix any. Els seus components, que veiem a la fotografia que es publica a la contraportada d'aquest llibre, eren: Josep Cruells, tocant la bateria; Ramon Susany, la trompeta; Andreu Alsina, la viola; Jaume Pratdesaba i Jaume Roquet, el saxofon; Montserrat Verdaguer, el piano; i Joaquim Busquets, el violí. També havien tocat en el conjunt en Josep Busquets, àlies el Silvestre, el violí; i l'Antoni Cors, el trombó, que va ser el representant de l'agrupació musical. També va arribar a tocar en el conjunt el mestre de música Josep Casanovas, després

músic i director de la cobla Els Lluïsos, de Taradell.

A partir d'aquell dia van tenir moltes actuacions a tota la comarca i més enllà. En el primer aplec del Castell, el juny de 1936, després de les sardanes que va tocar la cobla Bofills de Torelló, varen fer ball.

Però aquells dies l'ambient i l'aire que es respirava no pintava gaire bé, i un mes i mig després d'aquell aplec, el 18 de juliol, va esclatar la Guerra Civil i quasi tots varen haver d'anar al front de guerra i fins i tot un hi va morir, en Jaume Pratdesaba.

Un cop acabada la guerra es torna a formar l'orquestrina, però ja amb un gran nombre de músics canviats. Ja no hi eren ni en Josep Cruells, ni la Montserrat Verdaguer, ni l'Andreu Alsina ni l'Antoni Cors.

En Ramon Ferrerons, que fou un dels nous incorporats, recorda alguns noms dels que fins el 1945 tocaren un moment o altre amb la nova orquestrina. D'alguns només recorda el cognom, altres el seu nom o la seva procedència. Continuaren en Jaume Roquet, sempre al davant; en Joaquim Busquets i en Ramon Susany. Els nous foren ell mateix, Ramon Ferrerons, en Llorenç Preseguer, Sebastià Trabal, en Mas de Vic, en Jaume de Taradell, un de Granollers, un de Sant Hipòlit, un de Manlleu, un tal Quim i en Llens. Molt poc, però també alguna vegada, va acompanyar-los en Josep Pepito Alonso i l'Andreu Berenguer, tots dos de Tona. En Pere Roquet també va tocar-hi esporàdicament en la darrera etapa de l'orquestrina.

En Jaume Roquet em recordà que els diners deixats pel Sr. Camilo els acabaren de tornar després de la Guerra Civil.

El nom de l'orquestrina, una mica estrany i de mal pronunciar, TERPSÍCOR, em diuen que va ser una idea d'en Felip Vall. És el nom de la musa de la música. Aceptat per tots els components del grup, només afegiren el nom de Jazz.

Com hem dit, el conjunt només va tocar fins el 1945 o primers del 1946. Aleshores quatre dels seus components varen formar la cobla Montseny de Tona.

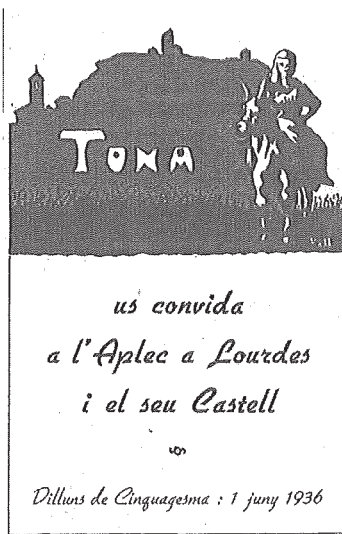
Dues imatges dels components de l'orquestrina Terpsícor Jazz als anys quaranta. La primera foto és de l'any 1944 o 1945 (Fotos Arxiu Ramon Batllés)

La terrassa del cafè fonda Orient probablement just acabada la Guerra Civil. El cartell anuncia l'actuació de la Terpsícor Jazz a la sala de ball d'aquest cafè (Foto Arxiu Ramon Batllés)

*Els músics de la Terpsicor Jazz als anys quaranta, en un poble no identificat
(Foto Arxiu Ramon Batllés)*

Dos programes que anuncien l'actuació de l'orquestrina: per l'Aplec de la Rosa del 1936 a dalt el Castell; i durant la Guerra Civil, el 1937, en un ball a benefici de l'hospital de sang (Arxiu Ramon Batllés)

Targeta del representant de l'orquestrina, Joaquim Busquets, en la que es fa saber que la Terpsicor Jazz ha reemprès les seves activitats després de la guerra. Segurament és del 1939 (Arxiu Ramon Batllés)

SALUDO A FRANCO
ARRIBA ESPAÑA!!

Sr. Empresario: ¿No se acuerda de los éxitos obtenidos por la renombrada Orquesta TERPSICOR-JAZZ DE TONA? pues ya ha vuelto a reaparecer, con algunos ejecutantes cambiados, para mejoramiento del conjunto, y le aconsejamos, que si quiere complacer al público que asiste a su local, no deje de probar a los ritmos de la música de Jazz.

FOR ENCARGOS:
Joaquín Busquets - Calle 2.ª Bandera de la F.E.T. de Asturias, Teléfono 20 - Tona